

In zaak 106/80,

BERNARD FOURNIER, ambtenaar van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, te Brussel, te dezen vertegenwoordigd door E. Lebrun, advocaat te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij E. Arendt, advocaat aldaar, Rue Philippe-II 34 b,

verzoeker,

tegen

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, te dezen vertegenwoordigd door D. Sorasio, lid van haar juridische dienst, als gemachtigde, bijgestaan door R. Andersen, advocaat te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg, bij haar juridisch adviseur, M. Cervino, Bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

verweerster,

betreffende een verzoek tot veroordeling van verweerster om verzoekers schade te vergoeden en bij de berekening van diens pensioenjaren bepaalde, door hem als hulpfunctionaris vervulde tijdvakken in aanmerking te nemen.

wijst,

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste kamer),

samengesteld als volgt: G. Bosco, kamerpresident, A. O'Keeffe en T. Koopmans, rechters,

advocaat-generaal: Sir Gordon Slynn
griffier: J. A. Pompe, adjunct-griffier

het navolgende

ARREST

De feiten

De feiten, het procesverloop en de conclusies, middelen en argumenten van partijen kunnen worden samengevat als volgt:

I — De feiten

Verzoeker Fournier is op 1 september 1964 in dienst van de Commissie getreden. Zijn administratieve positie was geregeld in een reeks opeenvolgende contracten en kan worden samengevat als volgt:

a) *Periode met contracten van hulpfunctionaris* (1 september 1964 — 31 december 1968)

Verzoeker werd bij contract van 12 augustus 1964 voor zes maanden, ingaande op 1 september 1964, aangesteld als hulpfunctionaris; hij werd ingedeeld in categorie A, groep I, klasse 2, als wetenschappelijk medewerker bij het Directoraat-generaal Buitenlandse betrekkingen. Bij besluit van de Commissie van 2 maart 1966 werd hij per 1 januari 1966 tewerkgesteld bij het Directoraat-generaal Interne markt — Directoraat Industrie, ambacht en handel. Zijn contract van hulpfunctionaris werd meermaals verlengd, voor het laatst op 10 juli 1968 tot 31 december daaropvolgende.

b) *Periode met contracten van tijdelijk functionaris* (1 januari 1969 — 31 december 1971)

Vervolgens werd verzoeker bij contract van 20 januari 1969 aangesteld als tijde-

lijk functionaris (hoofdassistent; categorie B, rang 1, salaristrap 3) voor en tijdvak van drie maanden ingaande op 1 januari 1969, en tewerkgesteld bij het Directoraat-generaal Economische en financiële zaken.

Bij verzoekschrift van 21 april 1969 stelde betrokkene beroep in bij het Hof van Justitie. Hij verzocht om nietigverklaring van het stilzweigend genomen besluit van de Commissie tot afwijzing van zijn verzoek om in vaste dienst te worden aangesteld als ambtenaar in de rang A 4. Dit beroep werd niet ontvankelijk verklaard (arrest van 13 mei 1970, zaak 18/69, Fournier, Jurispr. 1970, blz. 249).

Het contract van 20 januari 1969 werd meermaals verlengd, laatstelijk op 3 juni 1971 tot 31 december van datzelfde jaar.

c) *Periode met contracten van hulpfunctionaris* (1 januari 1972 — 31 december 1972)

Omdat ingevolge artikel 8, lid 2, van de Regeling andere personeelsleden (RAP) een nieuwe verlenging van dat laatste tijdelijke contract niet meer mogelijk was, werd verzoeker bij contract van 11 januari 1972 voor drie maanden ingaande op 1 januari 1972 aangesteld als hulpfunctionaris van categorie A, groep I, klasse 2, als functionaris belast met studies. In die hoedanigheid werd hij

tewerkgesteld bij het Directoraat-generaal Ontwikkelingshulp. Dit contract werd eerst verlengd tot 30 juni 1972, vervolgens tot 31 december 1972.

Op 4 december 1972 diende verzoeker bij de Commissie een verzoek in overeenkomstig artikel 90, lid 1 van het Statuut, om zijn administratieve positie te regulariseren door een vaste aanstelling in een loopbaan, rang en salaristrap die overeenstemden met zijn diploma's, bekwaamheden, ervaring, leeftijd en dienstjaren.

d) Periode met een contract van tijdelijk functionaris (1 januari 1973 — 30 april 1973)

Omdat het contract van hulpfunctionaris op 31 december 1972 niet meer kon worden verlengd (artikel 52 RAP), stemde de Commissie op 21 februari 1973 ermee in, dat met verzoeker een contract van tijdelijk functionaris werd gesloten. Daarbij werd verzoeker voor vier maanden ingaande op 1 januari 1973, aangesteld in de rang A 6, salaristrap 3.

Het contract werd gesloten op 9 maart 1973 en verzoeker werd tewerkgesteld bij het Directoraat-generaal Ontwikkeling en samenwerking.

e) Benoeming in vaste dienst

Bij besluit van 19 juli 1973 werd verzoeker overeenkomstig de artikelen 1, 19, lid 2, 31, 32 en 34 van het Statuut aangesteld als ambtenaar op proef (administrateur van de rang A 6, salaristrap 3) en per 1 mei 1973 tewerkgesteld bij het Directoraat-generaal Ontwikkeling en

samenwerking, Directoraat Programma's en projecten van het EOF, afdeling Opleiding, stages en colloquia. Na de proeftijd werd hij bij besluit van 25 april 1974 benoemd in vaste dienst met ingang van 1 april 1974. Op 1 juli 1975 werd hij tewerkgesteld bij afdeling VIII-D-4, „Opleiding”.

II — Procesverloop en conclusies van partijen

Bij brief van 29 maart 1979, ingeschreven bij het secretariaat van de Commissie op 30 maart daaropvolgende, diende verzoeker een verzoek in overeenkomstig artikel 90, lid 1, van het Statuut, strekkende tot vergoeding van de schade die hij in zijn loopbaan had geleden door het onrechtmatige gedrag van de Commissie. Bij brief van 1 augustus 1979 wees de directeur-generaal Personeelszaken en algemeen beheer dit verzoek af.

Tegen deze afwijzing diende verzoeker een klacht in overeenkomstig artikel 90, lid 2, van het Statuut, die op 25 oktober 1979 bij het secretariaat werd ingeschreven. Verzoeker verlangde dat hem zijn schade zou worden vergoed en dat de Commissie zijn dienstjaren als hulpfunctionaris in aanmerking zou nemen bij de berekening van zijn pensioenrechten.

Na het verstrijken van de in artikel 90, lid 2, *in fine*, gestelde termijn, heeft verzoeker op 28 maart 1980 het onderhavige beroep bij het Hof ingesteld.

In zijn verzoekschrift verwijt hij de Commissie dat zij hem in een onzekere en precaire toestand heeft gelaten, dat hem ondergeschikte werkzaamheden werden en nog worden opgedragen, die zelfs niet overeenkomen met zijn beginnensrang, en dat door dit onrechtma-

tig gedrag van de Commissie schade is toegebracht aan zijn gezondheid en die van zijn gezin.

Intussen heeft het tot aanstelling bevoegde gezag op 19 mei 1980 beslist op verzoekers klacht; het desbetreffende besluit is op 22 mei 1980 ter kennis van verzoeker gebracht.

Dit besluit komt gedeeltelijk aan verzoekers wensen tegemoet, doordat de Commissie zich bereid heeft verklaard, zijn dienstjaren als hulpfunctionaris, vervuld in de periodes van 1 januari 1966 tot 31 december 1968 en van 1 januari tot 31 december 1972 in aanmerking te nemen met het oog op de pensioenregeling. De Commissie heeft dus besloten dat voor een deel van het tijdvak van 1 september 1964 tot 31 december 1968 (zie hierboven sub a) en voor het gehele tijdvak van 1 januari 1972 tot 31 december 1972 (zie hierboven sub c) de contracten van hulpfunctionaris zijn te beschouwen als contracten van tijdelijk functionaris, met alle gevolgen rechtens voor de berekening van de daarop betrekking hebbende pensioenjaren.

Verzoeker heeft dan ook in zijn op 30 december 1980 ingediende repliek zijn conclusies aan de nieuwe situatie aangepast.

Aangezien bij beschikking van het Hof van 7 mei 1980 de gevoegde beroepen van zijn echtgenote en kinderen niet ontvankelijk waren verklaard (zaken 114-117/79), verzocht verzoeker in zijn repliek van 30 december 1980 het Hof eerst uitspraak te doen over de ontvankelijkheid van de vordering tot schadevergoeding.

In de huidige stand van het geding concludeert *verzoeker* dat het den Hove behage:

A — Ter zake van de vergoeding van de geleden schade:

- 1) het beroep ontvankelijk te verklaren;
- 2) alvorens ten gronde recht te doen, de heropening te gelasten van de schriftelijke behandeling voor de wisseling van memories van repliek en dupliek, en van de mondelinge behandeling,

B — Ter zake van de pensioenrechten:

- 3) voor recht te verklaren dat alle tussen 1 september 1964 en 31 december 1965 door de Commissie met verzoeker gesloten contracten zijn te beschouwen als gesloten met een tijdelijk functionaris;
- 4) de Commissie te gelasten dat tijdvak in aanmerking te nemen bij de berekening van verzoekers pensioenjaren krachtens het gemeenschappelijk pensioenstelsel en bij de berekening van zijn dienstjaren in de zin van artikel 77, lid 1, van het Statuut;
- 5) in zoverre nietig te verklaren het in antwoord op verzoekers op 25 oktober 1979 ingeschreven klacht genomen besluit van de Commissie van 22 mei 1980 en, voor zoveel nodig, het stilzwijgend en vervolgens (1 augustus 1979) uitdrukkelijke genomen besluit tot afwijzing van verzoekers op 24 maart 1979 ingeschreven verzoek en het stilzwijgend genomen besluit tot afwijzing van voormelde klacht;

- 6) de Commissie te verwijzen in de kosten van het geding.

De *Commissie* concludeert dat het den Hove behage:

- het beroep niet ontvankelijk en in elk geval ongegrond te verklaren;
- verzoeker te verwijzen in de kosten.

Het Hof (Eerste kamer) heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

De procedure in haar huidige stand heeft betrekking op de ontvankelijkheid van het beroep voor zover dit strekt tot vergoeding van de schade en tot het in aanmerking nemen van het tijdvak van 1 september 1964 tot 31 december 1965 bij de berekening van verzoekers pensioenjaren.

III — Middelen en argumenten van partijen

a) *De ontvankelijkheid van het beroep voor zover dit strekt tot vergoeding van de geleden schade*

In haar verweerschrift stelt de *Commissie* de niet-ontvankelijkheid van het beroep. Verzoeker heeft immers op 21 april 1969 een beroep ingesteld strekkende tot nietigverklaring van het stilzwijgend genomen besluit van de *Commissie* tot afwijzing van het verzoek om aanstelling in vaste dienst als ambtenaar in de rang A 4, alsmede tot verklaring voor recht dat hij in die rang moest worden aangesteld. Dit beroep is niet ontvankelijk verklaard. Verder heeft verzoeker op 4 december 1972 bij de *Commissie* een verzoek overeenkomstig artikel 90, lid 1, van het Statuut ingediend, om zijn admi-

nistratieve positie te regulariseren door aanstelling in een met zijn aspiraties overeenstemmende loopbaan, rang en salaristrap. Aan dat verzoek is niet het door verzoeker verhoopde gevolg gegeven.

Tegen het onderhavige beroep werpt verweerster op, dat het onaanvaardbaar is dat verzoeker door middel van een beroep tot schadevergoeding voordelen zou verkrijgen van gelijke waarde als die welke hem zijn geweigerd bij een besluit in zijn beroep waartegen hij niet ontvankelijk is verklaard, of waartegen hij in het geheel geen tijdig beroep heeft ingesteld.

In repliek antwoordt *verzoeker* dat de onrechtmatigheden die hij verweerster verwijt, een geheel vormen en dat bepaalde grieven nog steeds actueel zijn. Hij vestigt er de aandacht op, dat zijn ernstigste schade, namelijk die aan zijn gezondheid, niet een schade is die had kunnen worden goedgeemaakt door een arrest tot nietigverklaring van een of ander besluit.

b) *De pensioenrechten*

In repliek verduidelijkt *verzoeker* in de eerste plaats, dat het geschil over de pensioenrechten door het besluit van de *Commissie* van 22 mei 1980 thans is beperkt tot het tijdvak van 1 september 1964 tot 31 december 1965, waarin hij hulpfunctionaris was.

Hij verwijt de *Commissie*, bij de berekening van zijn pensioenjaren en van zijn dienstjaren in de zin van artikel 77, lid 1, van het Statuut geen rekening te hebben willen houden met het tijdvak van tewerkstelling van 1 september 1964 tot 31 december 1965.

Zijn middel is ontleend aan schending van de Regeling welke van toepassing is op andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen (RAP), met name

de artikelen 2, sub b, 3, 40, lid 2, en 52, sub b; schending van het beginsel dat de wettelijke kwalificatie van een overeenkomst voorrang heeft boven de door de partijen gegeven kwalificatie, en schending van de beginselen van billijkheid, gelijke behandeling, verdelende rechtvaardigheid en behoorlijk bestuur.

Verzoeker merkt op, dat hij ook tijdens deze als hulpfunctionaris volbrachte dienstperiode, vaste taken vervulde in het kader van de Europese overheidsdienst, wat betekent dat de in die periode met hem gesloten contracten moeten worden beschouwd als contracten van tijdelijk functionaris (zie arrest van 1 februari 1979, zaak 17/78, Deshormes, Jurispr. 1979, blz. 189).

De *Commissie* stelt dat zij juist in verband met het arrest-Deshormes terecht van mening was, het tijdvak van 1 september 1964 tot 31 december 1965 niet in aanmerking te kunnen nemen voor de berekening van de dienstjaren in de zin van artikel 77, lid 1, van het Statuut. In die periode immers had verzoeker op basis van een contract van hulpfunctionaris vooral tijdelijke taken vervuld als wetenschappelijk medewerker bij het Directoraat-generaal Buitenlandse betrekkingen, waar hij was belast met studies over de buitenlandse handel van de Gemeenschap.

In repliek zet *verzoeker* uiteen, dat hij gedurende het betrokken tijdvak bij het Directoraat-generaal Buitenlandse betrekkingen was tewerkgesteld als wetenschappelijk medewerker, wat betekent dat hij er studies verrichtte over de buitenlandse handel van de Gemeenschap.

Ofschoon hij met ingang van 1 januari 1966 tewerk was gesteld bij het Directoraat-generaal Interne markt, werd in alle latere verlengingen van het contract bepaald dat de arbeidsvoorwaarden en de andere bepalingen van het oorspronkelijke contract van 12 augustus 1964 onveranderd bleven. Een van die andere bepalingen betrof zijn functie: wetenschappelijk medewerker. Dit bewijst volgens verzoeker, dat hij zowel vóór als na 1 januari 1966 gelijksoortige functies vervulde. De *Commissie* nu heeft toegegeven dat de taken die verzoeker na 1 januari 1966 uitoefende, vaste taken waren in het kader van de Europese overheidsdienst.

Daarbij komt nog, dat de taken die hij gedurende dit tijdvak vervulde, in 1972 tot de bevoegdheden van een ambtenaar behoorden. Niet alleen werden de taken die verzoeker in de loop van betrokken periode vervulde, door een ambtenaar overgenomen, maar dit was ook nog het geval in 1972.

In dupliek verklaart de *Commissie* dat zij uit voormeld arrest-Deshormes afleidt dat als hulpfunctionaris vervulde dienstperioden voor het gemeenschappelijk pensioenstelsel in aanmerking komen, binnen de volgende grenzen:

1. Ongeacht de duur ervan, zijn als contracten van tijdelijk functionaris te beschouwen alle contracten van hulpfunctionaris van ambtenaren die precies aan de door het Hof in de zaak-Deshormes gestelde voorwaarden voldoen, dat wil zeggen:

— die dezelfde taken vervulden, zowel tijdens de periode waarin zij

als hulpfunctionaris waren tewerkgesteld, als na hun aanwerving als ambtenaar dan wel hun aanstelling als tijdelijk functionaris in een vast amt,
en

— die in feite waren belast met de uitoefening van functies behorend bij een vacant vast amt in de dienst van tewerkstelling.

2. Voor ambtenaren die niet aan de sub 1 vermelde voorwaarden voldoen, maar die meer dan 12 maanden als hulpfunctionaris in dienst waren:

— wordt geacht te zijn vervuld als tijdelijk functionaris in een vast amt: het gedeelte van de periode als hulpfunctionaris, dat de 12 maanden te boven gaat en onmiddellijk voorafgaat aan de aanwerving als ambtenaar of de aanstelling als tijdelijk functionaris in een vast amt, en gedurende welke de functionaris dezelfde taken vervulde als na de aanwerving of de aanstelling als tijdelijk ambtenaar.

Beziet men de verschillende etappes van verzoekers loopbaan, dan blijkt enkel het — later verlengde — aanstellingscontract voor de periode van 1 september 1964 tot 31 december 1965, in de loop waarvan hij werkzaam was als wetenschappelijk medewerker bij het Directoraat-generaal Buitenlandse betrekkingen, te kunnen worden aangemerkt als een contract van hulpfunctionaris.

Verzoekers taken in deze periode waren immers geen „welbepaalde ambtelijke taken, omschreven in het organisatieschema van een instelling van de Gemeenschappen en waarvan het amt is

opgenomen in de lijst van het aantal ambten”. De Commissie had enkel tijdelijk een „externe kracht” (Duits: „Aushilfskraft”) willen aanstellen voor het verrichten van administratieve werkzaamheden van voorbijgaande aard, met name werkzaamheden in verband met een belangrijke studie die door het Directoraat-generaal Buitenlandse betrekkingen moest worden verricht.

Uit de door verweerster overgelegde stukken blijkt dat verzoeker van 1 september 1964 tot 31 maart 1966, en in elk geval tot zijn nieuwe tewerkstelling op 31 december 1965, daadwerkelijk administratieve werkzaamheden heeft verricht, die door een hulpfunctionaris konden worden vervuld. Wegens het ontbreken van stukken waaruit voldoende nauwkeurig bleek welke functies verzoeker na die datum tot het einde van zijn aanstelling als hulpfunctionaris op 31 december 1968 precies bij het Directoraat-generaal interne markt had vervuld, heeft de Commissie aangenomen dat het daarbij ging om vaste taken in het kader van de Europese overheidsdienst, en heeft zij, met extensieve toepassing van de beginselen van het arrest-Deshormes, dit vermoeden uitgebreid tot verzoekers gehele dienstperiode bij het Directoraat-generaal Interne markt. Zij is van mening dat zij redelijkerwijs niet nog verder kon gaan.

IV — Mondelinge behandeling

Partijen zijn ter terechtzitting van 2 juli 1981 in hun pleidooien gehoord.

De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 15 oktober 1981 conclusie genomen.

In rechte

- 1 Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Hof op 28 maart 1980, heeft Bernard Fournier, ambtenaar van de Commissie, beroep ingesteld strekkende tot veroordeling van deze instelling, in de eerste plaats om hem een bedrag van BFR 18 560 000 te betalen als vergoeding voor de hem door het onrechtmatig gedrag der Commissie veroorzaakte schade, en, in de tweede plaats, om bij de berekening van de pensioenjaren in de zin van artikel 77 Ambtenarenstatuut (het Statuut) de tijdvakken in aanmerking te nemen waarin verzoeker hulpfunctionaris was, namelijk van 1 september 1964 tot 31 december 1968 en van 1 januari tot 31 december 1972.
- 2 Verzoeker, die op 1 september 1964 als hulpfunctionaris in dienst van de Commissie was getreden, werd per 1 april 1974 in vaste dienst benoemd. Vóór zijn aanstelling, op 19 juli 1973, als ambtenaar op proef in de rang A 6 was zijn administratieve positie geregeld in 25 opeenvolgende contracten, waarvan sommige een verlenging waren van eerdere contracten. Zo heeft hij als hulpfunctionaris van categorie A van 1 september 1964 tot 31 december 1965 gewerkt bij het Directoraat-generaal Buitenlandse betrekkingen, en van 1 januari 1966 tot 31 december 1968 bij het Directoraat-generaal Interne markt; als tijdelijk functionaris van categorie B van 1 januari 1969 tot 31 december 1971 bij het Directoraat Economische en financiële zaken, als hulpfunctionaris van categorie A van 1 januari 1972 tot 31 december 1972 bij het Directoraat-generaal Ontwikkelingshulp, en als tijdelijk functionaris in de rang A 6 van 1 januari 1973 tot aan zijn aanstelling als ambtenaar op proef bij het Directoraat-generaal Ontwikkeling en samenwerking.
- 3 Deze loopbaan en de daarmee verband houdende omstandigheden liggen ten grondslag aan het onderhavige beroep, dat in zijn twee onderdelen verschillende problemen aan de orde stelt. Als eerste dient het probleem van verzoekers pensioenrechten te worden behandeld.

De pensioenrechten

- 4 In zijn krachtens artikel 90, lid 1, van het Statuut ingediend verzoek en in de klacht tegen de afwijzing daarvan deed verzoeker gelden dat de preciaire si-

tuatie waarin de Commissie hem gedurende de lange aanstellingsperiode als hulpfunctionaris had gelaten, onwettig was. Zijn tijdvakken van werkzaamheid als hulpfunctionaris dienden dan ook te worden beschouwd als te zijn vervuld als tijdelijk functionaris en in aanmerking te worden genomen bij de berekening van zijn pensioenjaren en van zijn dienstjaren in de zin van artikel 77, eerste alinea, van het Statuut.

- 5 Verzoeker steunt daartoe op het arrest van het Hof van 1 februari 1979 (zaak 17/78, Deshormes, Jurispr. 1979, blz. 189), volgens hetwelk de voor hulpfunctionarissen geldende regeling, die bedoeld is om taken die — van nature of ingevolge de afwezigheid van een ambtsdrager — beperkt zijn, op te dragen aan tijdelijk personeel, niet oneigenlijk mag worden gebruikt om voor lange duur vaste taken toe te vertrouwen aan dit personeel, dat op deze wijze buiten het normale bestek zou worden ingezet, ten koste van een voortdurende onzekerheid.
- 6 Na afloop van de in artikel 90, lid 2, van het Statuut gestelde termijn en nadat het onderhavige beroep was ingesteld, heeft de Commissie in haar antwoord op verzoekers klacht toegegeven dat de functies die verzoeker in de tijdvakken van 1 januari 1966 tot 31 december 1968 en van 1 januari tot 31 december 1972 heeft vervuld, geen beperkte taken waren in de zin van voornoemd arrest. Daarom heeft zij besloten deze tijdvakken bij de berekening van verzoekers pensioenjaren in aanmerking te nemen.
- 7 In die situatie heeft verzoeker zijn beroep in repliek beperkt tot de periode van 1 september 1964 tot 31 december 1965. Wat dus moet worden onderzocht, is welke de aard was van de werkzaamheden waarmee verzoeker in deze periode was belast.
- 8 De Commissie stelt dat verzoeker in die periode in wezen tijdelijke taken heeft verricht als wetenschappelijk medewerker bij het Directoraat-generaal Buitenlandse betrekkingen, waar hij was belast met studies over de buitenlandse handel van de Gemeenschap. Verzoeker betoogt evenwel dat de taken die hij toen verrichtte, in niets verschilden van die welke hem na 1 januari

1966 werden toevertrouwd; zowel voor als na deze datum ging het om studies, waarbij alleen het onderwerp verschilde.

- 9 Te dezen zij eraan herinnerd dat wegens voornoemd arrest van 1 februari 1979 het kenmerkende onderscheid tussen hulpfunctionaris en tijdelijk functionaris ligt in het feit dat laatstgenoemde een in de lijst van het aantal ambten opgenomen vast ambt bekleedt, terwijl eerstgenoemde — behalve wanneer hij ad interim optreedt — een administratieve werkzaamheid uitoefent zonder te zijn tewerkgesteld in een op die lijst vermeld ambt, en dat het kenmerk van het contract van hulpfunctionaris schuilt in de onzekere tijdsduur, daar het slechts kan worden gebruikt voor een kortstondige vervanging of om voorbijgaande of dringend noodzakelijke of niet duidelijk omschreven administratieve taken te verrichten.
- 10 In casu heeft verzoeker niet weten aan te tonen dat de taken die hij van 1 september 1964 tot 31 december 1965 heeft verricht, overeenkwamen met die van een in de lijst van het aantal ambten opgenomen ambt. De Commissie daarentegen heeft verscheidene brieven en nota's overgelegd, in de loop van die periode door de directeur-generaal Buitenlandse betrekkingen tot verzoeker gericht, waarin sprake is van de in wezen voorbijgaande aard van de werkzaamheden waarmee verzoeker was belast.
- 11 Hieruit volgt dat dit onderdeel van het beroep ongegrond moet worden verklaard.

De schadevergoeding

- 12 Verzoeker voert aan dat hij ernstige schade heeft geleden door een reeks onwettige en onrechtmatige gedragingen van de Commissie gedurende het gehele tijdvak van zijn eerste aanwervingscontract tot op heden. Deze schade zou met name bestaan in de aantasting van zijn gezondheid, immateriële schade ten gevolge van de aantasting van de gezondheid van zijn echtgenote en zijn drie kinderen, immateriële schade wegens het ontbreken van een normaal beroepsleven, salarisderiving wegens het uitblijven van bevordering, zijn aanstelling in vaste dienst in de rang A 6 in plaats van in de rang A 4, en

immateriële schade doordat hij ondergeschikte werkzaamheden moest uitoefenen.

- 13 In haar verweerschrift betwist de Commissie de ontvankelijkheid van het beroep. Zij stelt dat verzoeker via een beroep tot schadevergoeding geen voordelen behoort te verkrijgen van gelijke waarde als die welke hem zijn geweigerd bij een besluit in zijn beroep waartegen hij niet ontvankelijk is verklaard (arrest van 13 mei 1970 in zaak 18/69, Fournier, Jurispr. 1970, blz. 249), of bij besluiten waartegen hij in het geheel geen tijdig beroep heeft ingesteld.
- 14 Waar het debat tussen partijen vervolgens beperkt is tot de vraag inzake de ontvankelijkheid van dit onderdeel van het beroep, heeft het Hof (Eerste kamer) besloten eerst deze vraag te onderzoeken zonder daarbij op de zaak ten principale te beslissen.
- 15 Daartoe dient een onderzoek te worden ingesteld naar het in het beroepschrift gestelde handelen en nalaten van de Commissie, dat, naar verzoeker beweert, een onwettig en onrechtmatig gedrag van deze instelling zou opleveren.
- 16 In het verzoekschrift worden de volgende feiten gereleveerd:
  - a) de Commissie heeft verzoeker gelaten in een administratieve positie die een „duurrecord onzekerheid en instabiliteit” vormde;
  - b) wat zijn indeling betreft, had verzoeker allerlei „wederwaardigheden” en „degradaties” beleefd;
  - c) hij was in vaste dienst aangesteld „in een beginnersrang”, namelijk in de rang A 6, lager dan waarop hij recht had;
  - d) de Commissie had gedurende lange tijd „een verkeerd gebruik gemaakt van de regeling inzake hulpfunctionarissen”;
  - e) verzoeker was het slachtoffer geweest van „kwellingen” en „intimidatiemaatregelen” van de Commissie, die hem daarenboven slechts met ondergeschikte taken had belast;

- f) de Commissie had geen rekening gehouden met waarschuwingen van verscheidene artsen betreffende de gezondheid van verzoeker en zijn gezinsleden.
- 17 Bezieet men deze opsomming, dan blijkt dat het gestelde sub f geen zelfstandige beroepsgrond vormt, doch slechts in samenhang met de andere punten in aanmerking kan worden genomen. Met het gestelde sub b), c) en d) wordt beoogd de onwettigheid aan te tonen van verscheidene afzonderlijke besluiten die de Commissie jegens verzoeker heeft genomen. In zoverre vindt het beroep zijn grondslag in de beweerde onwettigheid van die besluiten en onderscheidt het zich derhalve niet van een beroep tot nietigverklaring. Er moet echter op worden gewezen, dat een ambtenaar die niet tijdig is opgekomen tegen een door het tot aanstelling bevoegde gezag jegens hem genomen besluit, geen beroep kan doen op de beweerde onwettigheid van die besluiten in het kader van een actie wegens aansprakelijkheid.
- 18 Dit geldt evenwel niet voor de grieven sub a) en e). De sub e) bedoelde „kwellingen” kunnen bestaan in eenvoudige feitelijke omstandigheden zonder enig verband met de beweerdelijk onwettige besluiten; de voortzetting van de schriftelijke behandeling ten gronde zal verzoeker de gelegenheid bieden zijn stellingen te dezer zake te preciseren. De sub a) geformuleerde grief, inhoudende dat verzoeker meer dan tien jaar lang in een onzekere situatie is gelaten, valt evenmin noodzakelijk samen met de grieven inzake de onwettigheid van de afzonderlijke, jegens verzoeker genomen besluiten. Het is immers niet bij voorbaat uitgesloten te achten dat door het verkeerde gebruik van hulpfunctionariscontracten nog andere schade is ontstaan, naast die met betrekking tot de pensioenrechten, waarover in het onderhavige arrest is beslist. Ook daaromtrent zou verzoeker tijdens het vervolg van de procedure ten gronde gelegenheid moeten krijgen zijn grieven te specificeren.
- 19 Uit het voorgaande volgt dat het beroep wegens aansprakelijkheid niet ontvankelijk moet worden verklaard voor zover het is gebaseerd op de beweerde onwettigheid van de besluiten van de Commissie jegens verzoeker, hetzij betreffende zijn benoeming in vaste dienst, zijn indeling in een bepaalde rang of salaristrap of zijn aanstelling als hulpfunctionaris of tijdelijk functionaris, doch dat het, in de hierboven geschetste omstandigheden, voor het overige ontvankelijk is.

Kosten

- 20 De beslissing omtrent de kosten dient te worden aangehouden tot de einduitspraak.

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste kamer),

rechtdoende:

1. Verklaart het beroep ongegrond, voor zover het ertoe strekt verzoekers diensttijd van 1 september 1964 tot 31 december 1965 in aanmerking te doen nemen bij de berekening van de pensioenjaren in de zin van artikel 77 Ambtenarenstatuut.
2. Verklaart het beroep niet ontvankelijk, voor zover het strekt tot vergoeding van schade veroorzaakt door de beweerdelijk onwettige besluiten die de Commissie jegens verzoeker heeft genomen.
3. Verklaart het beroep ontvankelijk voor het overige.
4. Houdt de beslissing omtrent de kosten aan.

Bosco

O'Keefe

Koopmans

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 19 november 1981.

Voor de griffier
J. A. Pompe
adjunct-griffier

De president van de Eerste kamer
G. Bosco